

Kokemäen kaupungin laaja hyvinvointikertomus osa II

Laaja-alainen hyvinvointiryhmä 22.10.2025

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta 11.11.2025 § 53

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 267

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 88

Hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Painopistealue 1: Liikkuvan ja terveellisen elämäntavan tukeminen

Valtuustokauden 2026–2029 tavoitteet

- Kehittää arkiliikuntamahdollisuuksia ja lisätä tietoutta paikallisista harrastusmahdollisuuksista
- Parantaa kuntalaisten liikuntatottumuksia
- Edistää terveellisiä ruokailutottumuksia
- Päihteettömyyden tukeminen

Tavoite	Osatavoite 2026	Toimenpide 2026	Vastuutaho	Arviointimittarit
Kehittää arkiliikuntamahdollisuuksia ja lisätä tietoutta paikallisista harrastusmahdollisuuksista	Arkiliikuntatottumusten lisääminen Järjestöjen toiminnan esiin tuominen	Kartoitetaan kuntalaisten arkiliikuntatottumuksia Tehdään suunnitelma arkiliikuntamahdollisuuksien lisäämisestä Kartoitetaan järjestötoimijoiden tarpeita toiminnasta viestimiseen ja markkinointiin	Hyvinvointipalvelut /Liikuntapalvelut	Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit (HYTE-kerroin) Terveystiedon edistämiseksi visuaalisuus kunnassa - TEA, pistemäärä
Parantaa kuntalaisten liikuntatottumuksia	Parannetaan työikäisten liikuntatottumuksia	Kartoitetaan työikäisten toiveita vapaa-ajan liikuntaryhmiin sekä yhdistysten vapaa-ajan tarjontaa kohderyhmälle Haetaan liikuntahanketta työikäisille Kartoitetaan työikäisten toiveita omaehtoisen liikkumisen mahdollisuuksien parantamiseen Järjestetään mahdollisuuksia aikuisväestön liikkumiseen lasten ja nuorten harrastustoiminnan yhteyteen	Hyvinvointipalvelut /Liikuntapalvelut	Kokee terveydentilansa keskimääräiseksi tai huonoksi osuuden väheneminen (HYTE-indikaattori) Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä (HYTE-indikaattori) Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE! -mittaus) %, joilla heikko fyysinen toimintakyky Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitokaudet 65 vuotta täyttäneillä (HYTE-indikaattori)

	<p>Parannetaan omaehtoisen liikkumisen mahdollisuuksia kunnassa</p> <p>Luodaan mahdollisuuksia lasten ja nuorten liikkumiselle</p> <p>Lisätään tietoisuutta terveystuennasta ja sen hyödyistä</p>	<p>Viestitään paikallisille toimijoille (mm. palvelutalot) olemassa olevista liikuntapalveluista ja tapahtumista</p> <p>Kartoitetaan vapaa-ajan liikkumista mahdollistavien liikuntareittien, kävelyteiden ja liikuntapaikkojen kehittämisen tarpeita</p> <p>Lisätään lasten ja nuorten liikuntaryhmiä hanketoiminnan avulla</p> <p>Kartoitetaan erityisryhmien liikkumismahdollisuuksia ja toiveita</p> <p>Viestitään liikuntakampanjoista ja terveystuennan hyödyistä</p> <p>Tehdään vuosisuunnitelma liikuntakampanjojen viestimisestä</p>	<p>Hyvinvointipalvelut /tekninen osasto</p> <p>Liikuntapalvelut</p> <p>Liikuntapalvelut /viestintä</p>	
Edistää terveellisiä ruokailutottumuksia	<p>Kehitetään kuntalaisten taitoja monipuoliseen ruuan tekoon</p> <p>Tuetaan perheiden terveellisiä ruokailutottumuksia</p> <p>Yhdistysyhteistyön hyödyntäminen terveellisten</p>	<p>Lisätään kansalaisopiston ruuanlaittoon kohdentuvaa kurssitarjontaa</p> <p>Lisätään nuorisotoimintaan kotitaloustaitoja kehittävää toimintaa</p> <p>Tehdään kampanja terveellisistä ruokavaihtoehdoista tukemaan ruoka-ainevalintoja ostoskäyttäytymisessä</p> <p>Mahdollistetaan opetuskeittiötilojen</p>	<p>Kansalaisopisto</p> <p>Nuorisopalvelut</p> <p>Hyvinvointipalvelut /viestintä</p> <p>Hyvinvointipalvelut /Sivistysosasto</p>	<p>Kokee terveydentilansa keskimääräiseksi tai huonoksi %</p> <p>Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövät nuoret, %</p> <p>Sairastavuusindeksi, ikävakiointu</p> <p>Koulussa noudatetaan kouluruokailuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä (HYTE-indikaattori)</p>

	ruokailutottumusten edistämässä	käyttö paikallisille yhdistyksille Ikäihmisten kokkikerhotoiminnan kehittäminen yhteistyössä yhdistysten kanssa	Hyvinvointipalvelut /kansalaisopisto	
Päihteettömyyden tukeminen	Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön jalkauttaminen	Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön työryhmä pohtii toimenpiteitä koko väestön tavoittamiseen Hyödynnetään paikallisten yhdistysten osaamista toiminnan järjestämisessä, kuten jalkautumiset ja luennot	Ehkäisevän päihdetyön koordinaattori Virtaamo	Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa % Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja % Tapaturmaindeksi, ikävakioitu

Tavoite	Osatavoite 2027	Toimenpide 2027	Vastuutaho	Arviointimittari
Kehittää arkiliikuntamahdollisuuksia ja lisätä tietoutta paikallisista harrastusmahdollisuuksista				Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit (HYTE-kerroin) Terveystiedon edistämisaktiivisuus kunnassa - TEA, pistemäärä
Parantaa kuntalaisten liikuntatottumuksia				Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi osuuden väheneminen (HYTE-indikaattori) Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä (HYTE-indikaattori) Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE! -mittaus) %, joilla heikko fyysinen toimintakyky

				Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitokaudet 65 vuotta täyttäneillä (HYTE-indikaattori)
Edistää terveellisiä ruokailutottumuksia				Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi % Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövät nuoret, % Sairastavuusindeksi, ikävakioitu Koulussa noudatetaan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä (HYTE-indikaattori)
Päihteettömyyden tukeminen				Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa % Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja % Tapaturmaindeksi, ikävakioitu

Tavoite	Osatavoite 2028-2029	Toimenpide 2028-2029	Arviointimittari	Vastuutaho
Kehittää arkiliikuntamahdollisuuksia ja lisätä tietoutta paikallisista harrastusmahdollisuuksista				Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit (HYTE-kerroin) Terveydenedistämiskäytännön visio kunnassa - TEA, pistemäärä
Parantaa kuntalaisten liikuntatottumuksia				Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi osuuden

				<p>väheneminen (HYTE-indikaattori)</p> <p>Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä (HYTE-indikaattori)</p> <p>Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE! -mittaus) %, joilla heikko fyysinen toimintakyky</p> <p>Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä (HYTE-indikaattori)</p>
Edistää terveellisiä ruokailutottumuksia				<p>Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi %</p> <p>Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövät nuoret, %</p> <p>Sairastavuusindeksi, ikävakioitu</p> <p>Koulussa noudatetaan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä (HYTE-indikaattori)</p>
Päihitteettömyyden tukeminen				<p>Päihitteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta</p> <p>Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa %</p> <p>Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkö tupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja %</p> <p>Tapaturmaindeksi, ikävakioitu</p>

Painopistealue 2: Mielen hyvinvoinnin tukeminen

Valtuustokauden 2026–2029 tavoitteet

- Kuntalaisten yhteisöllisyyden kokemuksen kehittäminen
- Yhdistysten, järjestöjen ja seurakuntien toiminnan tukeminen
- Kuntalaisten mielen hyvinvoinnin tukeminen
- Syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten tavoittaminen
- Hyvinvoinnin tukeminen kulttuurin keinoin

Tavoite	Osatavoite 2026	Toimenpide 2026	Vastuutaho	Arviointimittarit
Kuntalaisten yhteisöllisyyden kokemuksen kehittäminen	Osallistuvan budjetoinnin toteuttaminen Turvallisuuden tunteen tukeminen	Toteutetaan osallistuvan budjetoinnin kuntalaisäänestys Järjestetään varautumiskoulutusta yhteistyössä yhdistysten kanssa Lisätään kunnassa järjestettävien palveluiden näkyvyyttä viestimällä mm. hyvinvointialueen toiminnasta	Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta Hyvinvointipalvelut Viestintä	Erittäin heikko osallisuuden kokemus % Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja (HYTE-kerroin) Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1000 asukasta
Yhdistysten, järjestöjen ja seurakuntien toiminnan tukeminen	Yhteistyön kehittäminen kolmannen sektorin toimijoiden kanssa Kolmannen sektorin toiminnan tietoisuuden lisääminen Mahdollistaa kolmannen sektorin toimintaa mielen hyvinvointiin liittyen	Seuraparlamentin käynnistäminen Kartoitetaan järjestö-, yhdistys ja seurakuntatoimijoiden tarpeita toiminnasta viestimiseen ja markkinointiin Järjestetään hyvinvointimessut	Hyvinvointipäällikkö Hyvinvointipalvelut /viestintä Hyvinvointipalvelut	Kunnassa kokoontuu säännöllisesti liikuntaseurojen ja -yhdistysten sekä kunnan yhteinen asiantuntijaelin (HYTE-kerroin)
Kuntalaisten mielen hyvinvoinnin tukeminen	Ikäihmisten yksinäisyyden vähentäminen	Kehitetään olohuonetoimintaa yhdessä kolmannen sektorin kanssa	Hyvinvointipalvelut Hyvinvointipalvelut	Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat

	<p>Nuorten ahdistuneisuuden lievittäminen</p> <p>Viheralueiden ja ympäristön kehittäminen</p> <p>Vanhemmuuden tuen edistäminen</p> <p>Ehkäistään lasten ja nuorten kokemaa lähisuhdeväkivaltaa ja lisäään tietoutta</p>	<p>Viedään tietoa järjestöjen ja yhdistysten järjestämästä toiminnasta vaikuttajatoimielinten kautta</p> <p>Viestitään Virtaamon matalan kynnyksen palveluista</p> <p>Huolehditaan yhteistyöstä koulujen ja oppilaitosten sekä hyvinvointialueen välillä eri asiantuntijaryhmien avulla</p> <p>Järjestetään nuorten kanssa toimivien asiantuntijoiden kesken ”teemakahvi”-kokouksia säännöllisesti, yhteistyön ylläpitämiseksi</p> <p>Kartoitetaan ympäristön ja viheralueiden kehittämistarpeita</p> <p>Kehitetään kohtaamispaikkatoimintaa</p> <p>Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön työryhmä pohtii toimenpiteitä lähisuhdeväkivallan tietoisuuden lisäämiseen</p>	<p>/viestintä /vaikuttajatoimielimet</p> <p>Virtaamo</p> <p>Sivistysosasto</p> <p>Nuorisopalvelut</p> <p>Tekninen osasto</p> <p>Sivistysosasto /varhaiskasvatus</p> <p>Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori</p>	<p>Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus %</p> <p>Korkea positiivinen mielenterveys %</p> <p>Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa %</p> <p>Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, %</p> <p>Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana %</p>
<p>Syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten tavoittaminen</p>	<p>Virtaamo-toiminnan kehittäminen</p> <p>Vaikuttajatoimielinten osallistaminen syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten tavoittamiseen</p>	<p>Virtaamo-toiminnan näkyvyyden parantaminen ja jalkautuminen oppilaitoksiin</p> <p>Vaikuttajatoimielinten yhteistyön aloittaminen uudella valtuustokaudella</p>	<p>Virtaamo</p> <p>Vaikuttajatoimielimet</p>	<p>Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18–24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä</p> <p>Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24 vuotiaat, % (HYTE-indikaattori)</p> <p>Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat (HYTE-indikaattori)</p> <p>Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat (HYTE-indikaattori)</p>

Hyvinvoinnin tukeminen kulttuurin keinoin	Kulttuuritoiminnan näkyväksi tekeminen	Kartoitetaan olemassa olevaa kulttuuritoimintaa ja viestitään siitä aktiivisesti	Kulttuuripalvelut /viestintä	Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä
	Yhteisöllisen kulttuuritoiminnan lisääminen	Toteutetaan kulttuurikasvatussuunnitelmaa	Kulttuuripalvelut	Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä (HYTE-kerroin)
	Saavutettavan kulttuuritoiminnan lisääminen	Aloitetaan kirjastolla kulttuurikahvilatoimintaa Järjestetään maksuttomia kulttuuritapahtumia		

Tavoite	Osatavoite 2027	Toimenpide 2027	Vastuutaho	Arviointimittari
Kuntalaisten yhteisöllisyyden kokemuksen kehittäminen				Erittäin heikko osallisuuden kokemus % Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja (HYTE-kerroin) Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1000 asukasta
Yhdistysten, järjestöjen ja seurakuntien toiminnan tukeminen				Kunnassa kokoontuu säännöllisesti liikuntaseurojen ja -yhdistysten sekä kunnan yhteinen asiantuntijaelin (HYTE-kerroin)
Kuntalaisten mielen hyvinvoinnin tukeminen				Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus % Korkea positiivinen mielenterveys % Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa %

				<p>Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, %</p> <p>Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana %</p>
Syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten tavoittaminen				<p>Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18–24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä</p> <p>Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24 vuotiaat, % (HYTE-indikaattori)</p> <p>Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat (HYTE-indikaattori)</p> <p>Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat (HYTE-indikaattori)</p>
Hyvinvoinnin tukeminen kulttuurin keinoin				<p>Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä</p> <p>Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä (HYTE-kerroin)</p>

Tavoite	Osatavoite 2028-2029	Toimenpide 2028-2029	Vastuutaho	Arviointimittari
Kuntalaisten yhteisöllisyyden kokemuksen kehittäminen				<p>Erittäin heikko osallisuuden kokemus %</p> <p>Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja (HYTE-kerroin)</p> <p>Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta</p> <p>Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1000 asukasta</p>
Yhdistysten, järjestöjen ja seurakuntien toiminnan tukeminen				Kunnassa kokoontuu säännöllisesti liikuntaseurojen ja -yhdistysten sekä kunnan yhteinen asiantuntijaelin (HYTE-kerroin)
Kuntalaisten mielen				Mielenterveyshäiriöiden vuoksi

hyvinvoinnin tukeminen			<p>työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat</p> <p>Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus %</p> <p>Korkea positiivinen mielenterveys %</p> <p>Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa %</p> <p>Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, %</p> <p>Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana %</p>
Syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten tavoittaminen			<p>Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18–24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä</p> <p>Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24 vuotiaat, % (HYTE-indikaattori)</p> <p>Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat (HYTE-indikaattori)</p> <p>Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat (HYTE-indikaattori)</p>
Hyvinvoinnin tukeminen kulttuurin keinoin			<p>Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä</p> <p>Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä (HYTE-kerroin)</p>